

1-бет

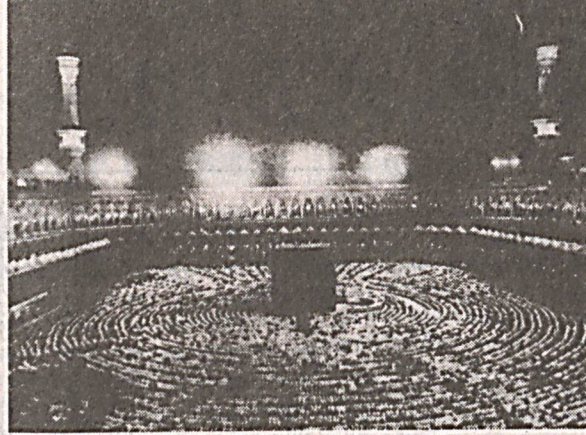
Инсон ҳамма нарсадан улуғ

2-бет

•Биз-ўзбеклармиз
•Экинни пайхон қилманг!

3-бет

•Иқтисодни билган фақир бўлмас
•ТВ •Мунажжимлар башорати

4-бет

•Халқчил дунёқараш
•«Пақ-пақ»дан дод •Футбол

АДОЛАТ

* Адолат кучли, куч эса адолатли бўлмоғи лозим

Ўзбекистон «Адолат»
социал-демократик
партияси газетаси

1996 йил, 21 декабрь, № 50 (90).

Газета 1995 йил 22 февралдан
чиқа бошлаган

• Сессия олдидagi ўйлар

ИНСОН ҲАММА НАРСАДАН УЛУҒ

1997 йил — Инсон манфаатлари йили

Инсоннинг қирғири келишига ҳам санокли қулар қолди. Ҳа, озолик наъмасидан баҳраманд бўлган халқимиз яна ўн кундан сўнг 1997 йилга қадам қўйди. Инсон тарихимиз соғломасидан бир саҳифаси ёпилиб, навбатдаги янги саҳифа очилди.

Яна беш кундан сўнг ўз иштини бошлайдиган республика Олий Мажлисининг навбатдаги еттинчи сессиясида, табиийки, жамиятимиз олдидан турган энг долзарб, муҳим масалалар ҳал этилиши билан бирга йил бўйи қилинган улғувор ишларга яқун ясалди. Табиий бир савол туғилади: утаётган йил жамиятимиз ижтимоий ҳаётида қандай сезиларли из қолдирди? Қуланган режаларни амалга ошира олдими? Қандай ютуқларга эришдик? Қандай камчиликлар ва етishмовчиликларга рўбару бўлдик? Мана шулар ҳақида ўйлар эканми, бир нарсани эътироф этмасдан иложимиз йўқ. У ҳам бўлса, юртимиз раҳбаридан тортиб олдий фуқарога ҳаммамнинг куч-гайратини йил давомида асосий мақсадга, яъни халқимизнинг турмуш фаровонлигини яхшилашга қаратилгандир. Зеро Ўзбекистон Президентини халқ депутатлари Бухоро вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида

давлатларининг ваколатхоналари очилгани, янги қўшма қорхоналар иш бошлагани, шунингдек бошқа қўллаб-қувватлаш курсатиб ўтиш мумкин. Талайгина чет эллик меҳмонлар: сайёҳлар, тужжорлар, ишбилар-

каларнинг вужудга келиши, мамлакатимизда қўллаб-қувватлаш курсатиб ўтиш мумкин. Талайгина чет эллик меҳмонлар: сайёҳлар, тужжорлар, ишбилар-

монлар юртимизда бўлиши, Ўзбекистоннинг уларни учун ян-

гидан очганликларини, қалбларидан яхши, ишончли дуст орттириш хис-туйғуси билан қайтганликларини ҳам эслатиб ўтишнинг маврийдир бугун.

Ҳаёт шундай нарсани, унда қўл билан ушлаб, қўз билан

дан утказиб мумкин бўлган маънавий бойликлар бўлади. Ўш давлатимизни Яратганининг ўзи ушларнинг иқтисодидан ҳам бенаиб қилмаган. Конкрет бойликларимиз қаторига ушбу йил Асака автогигантининг ишга туширилишини энг еркин мисол сифатида келтирмоқ мумкин. Ҳа, қачонлардир Ўзбекистон энгил машиналарга қўзлари турт бўлган ҳолда Россияга тикиларди. Энди эса замон узғарди. Асакада ишлаб чиқарилаётган — энг замонавий, жаҳон талабларига мос машиналар тезроқ келишини россияликларнинг интизор бўлиб қутмоқдалар. «Бу ахволда Ўзбекистон Россияни ўзининг йирик қарздорига айлантириб қўйиши ҳеч гап эмас», — дея эътироф этди яқинда Россия жамоатчилик телевиденисининг мухбири.

Қўл билан ушлаб бўлмайдиган абстракт, маънавий бойликларимиз қаторига бу йил Темирбек бобомизнинг муборак таваллуди байрами — 660 йиллик тўйини яна бир бор эсга олмақлик лозимдир. Гузал Тошкентнинг қоқ марказида Темирларнинг қўзларини қамаштирадиган музейи очилди, буюк соҳибқироннинг таваллуди халқимизнинг энг улут, муътабар

байрами сифатида нишонланганлиги ҳам халқимизнинг маънавий жиҳатдан буй-баста, қалди-қамоллини бутун жаҳонга яна бир қарра қўз-қўз қилишда муҳим омил бўлди.

Юртимиз раҳбари кириб келатган 1997 йилни инсон манфаатлари йили, деб эълон қилди. Бу нарсани халқимизнинг бир гайратига ун гайрат қўшилиши, уни янги зафарларга илҳомлан тириши шубҳасиз, албатта. Инсон — дунёдаги энг улут, энг буюк зот. Давлатимиз раҳбарининг инсонни улуглаш, унинг манфаатларини биринчи ўринга қўйиш юзасидан олиб бораётган ишлари, саёй-ҳаракати жаҳон афғор оммаси қўз ўнгидан мустақил Ўзбекистоннинг инсонпарварлик сифатини намоён этиш билан бирга, унинг халқ бахт-саодатидан ўзга орзу ва мақсадли йўқлигидан дарак бериб турибди.

Лекин бу қатта ва қўлтуғ ишнинг амалга оширишда йўлимизда ҳали талайгина гов ва тусиклар ҳам йўқ эмас. Улар ҳақида Президентимиз юқорида номлари тилга олинган вилоятлар Кенгашларининг навбатдан ташқари сессияларида рўй-рост айтиб ўтди. Булар-раҳбарлик лавозими ишонли топирилган баъзи етакчилар томонидан маҳаллийчилик, турчилик, ўзгаларни эмас, фақат ўз яқинларини ўйлаш каби курунчиларга йўл қўйилганлиги, замон зайлини сезмай, унинг туб илдизига қўз югуртирмай ишлаганлик ва шу қабиллардан иборатдир. Рўй-рост айтиш керак:

ҳали ҳамма жойда ҳам республикамизда амалга оширилган туб иқтисодий иш-хотларнинг ас моҳияти очиб берилмапти. Кейинги йилларда баъзи ўта муҳим соҳалар, айниқса пахтачиликда режаларнинг бажарилмай, улда-жулда қилиб кетатганлигининг туб сабабларини ҳам, бизнингча, худди мана шу нарсалар қилимқор келар.

Республикамиз Олий Мажлисининг кейинги ҳафтада очилаётган сессияси халқимиз, жамиятимиз олдидан энг муҳим, кечиктириб бўлмас вазифаларни, кейинги йил учун истикбол режаларини белгилайди. Имомини ҳалқимиз, унда кутариладиган ва муҳокама қилинадиган масалалар халқимизнинг, жамиятимизнинг таракқиёт сари яна бир муҳим қадим ташлашда қатта роль ўйнайди. Қабул қилинажак қонун ва қарорлар замирида инсон манфаатлари ётади. Унинг бахт-саодати, фаровон, тук турмуши, ерут келажати акс этади бу қарорларда.

Президентимиз ваъда қилганидек, инсон манфаатлари йили бўлади, дея белгиланган 1997 йил ҳақиқатан ҳам халқимизнинг эзгу орзу-мақсадлари амалга ошадиган, рўбга чиқадиган йил бўлишидан ҳаммамиз умидвормиз. Яхши умид эса ярим мол, деб бежиз айтмайди халқимиз.

БОШ МУҲАРРИР.

Журналистика амалиётида битта мавзуга уч марта қайтиш ҳоллари қамдан-қам учрайди. Лекин биз бу гал шундай қилишга мажбурмиз. Зеро катта-кичик, ёшми-кексамми, ҳар қалай бир инсоннинг ташвиши, ечимлаётган муаммоси шунга арийд.

... Кунни кеча ишга келсан, тахрират қабулхонасида яна Адолат Шарипова учтирибди.

— Газетда иккинчи марта сўзлаётганингиз сўнг ҳам ҳеч қандай ўзгариш бўлгани йўқ, — деди у ўқиб олди, — ҳамма нарсани аял қилиб бўлган бўлса, уш ҳолатга турибди...

Тўшларлар бундан сўнг ўзини ўзқорқдан бошлашди. Ушун 1995 йилининг ноябрь ойида тахриратимизга 40-45 ёшлардаги, қўриқ-қилидан меҳнат билан сўнг қопган, лекин ҳайла ташвиш чеккан аёл кириб келди.

— Мен редакциянгиз билан алашман, — деди у нафосини ростлаб олди, — сизлар «Адолат»да. Менинг исмим ҳам Адолат. Лекин Адолат бўлишим билан адолатчиликни қўз йўқим. Шу боис сизлардан нажот излаб келдим.

Сўнг аёл ўз бошидан кечирганларини сўзлаб берди. Айтаётган қараганда, Сирдарё вилоятининг Сайхунбод туманидаги «Галаба» жамма ҳужалиғида қутубхона мудирини бўлиб ишлаган. Ошайи турмушдан бахт топпабди. Эри билан бир неча йил турмуш қўриб, оралда уч ўғил пайдо бўлган, эрининг қалқашларига дош беролмай, ақрабиди кетишга, учалла фарзандини қайғоти остига олганча ўз отаси ва акаси билан ўйлаш йўли бўлиб қўриб бўлибди.

Қутубхонага мудирлик қилиш билан бирга у нечанича йиллардан бери ҳужалиғнинг 4 кетар пахта майдонини ошайиқла олиб, буш қолди бўлишга ушга ўли билан то ана шу майдондаги гўшлар инхили ердан бош кутариб чиққондан бошлаб янаси, қатор ораларига иш-лон бериш, чеканаси ва ҳосилини териб олтишга, қўйилган гузлардан тозалашга шу ерда ишлаган экан.

Фарзандлар ҳам улашди, тўнчи 18 га қадам қўйилди. Аста, табиийки, ота ва акасининг ўли торлик қилиб қолди. Шунда у жамма ҳужалиғининг ушга пайтдаги раис Абдукарим Мансубов ҳузурига кириб, бошпана тиклашда ердан қўриқилишни илтимос қилибди.

— Эсинг бироз шонлими, — деди раис Адолатнинг тилига қараганда, — қўриқилишда бир эмас, иккита ФАП (Фельдшерлик қабулхона) бўлиши бўлиши. Биттаси иккита хонали, иккинчиси эс турт хонали. Ана ушлардан турт хоналисини ҳозирга ўқитириб Ушайи Тошриқовга бериб қўйилди. У ушга қўриқти. Ушайи Тошриқов тиклаб олди, ушга ерга қўриб ўтди. Биттаси эса септа бўлибди берили. Изоҳ бериб ўтиш керакки, У. Тошриқов раиснинг ўз жамини экан...

— Ушайи Тошриқов тиклаб олса ҳам эгаллаб турган биттаси бўлиш билан бош торди, — деди Адолат ўқиб олди, — менга эса раис ҳеч қандай шайиш йўқ 2 хонали ФАП биттасини тақсиф қилди. «Хўшасанг шунга деди»...

Биз ушунда, яъни ушунинг 25 ноябрь кунин «Адолат» газетасида «Қўйилган тўшқўриқилиш» сарлавҳа билан қўриқилиш мақола эълон қилдик. Қўз ўшайи мақолага Сирдарё вилоятининг ҳокими Г. Ҳасанов имзоси билан жавоб хати олдик. Вилоят ҳокими ўз хатиди А. Шарипована албатта ердан қўриқилишда ҳақиқатан ҳамма нарсани аял қилиб бўлган бўлса, уш ҳолатга турибди...

Журналист текшируви

— Дарҳақиқат, мақола босилиб чиққан мен яшаётган ушга ошайи қўриқилиш, менга уч ой ичиди беш хонали уш қўриқилиш берилганлигини айтди, — деди бизга август ойида келиб А. Шарипова, — махсус ажратилган участкага ўзгариш 10, эни ҳам 10 метр бўлган пойдевор (фундамент) тиклаб бошланди. Лекин, қўз ўшайи «Қўз қўриқилиш, бетон еришиб кетди» дейишдило ишга ярим йўлда ташлашга жўнаб қолдиклар. Оралдан қанча ойлар ўтиб кетди. Жамма ҳужалиғи ва ҳокимиятга борсам, «Хўшасанг ушга 2 хонали ФАП биттаси уш, ҳокимиятнинг ўзинг билсан» дейишдило.

Натижада 1996 йил 21 сентябрь кунин газетамизда Адолат Шарипованинг ушайишган орзулари ҳақида яна бир лўқма беришга мажбур бўлдик.

Мансаб имтиёз эмас, маъсулият

Лекин, мана афсуски, ушга вилоят ҳокимиятидан ҳақиқатан жавоб бўлган йўқ.

Биз, журналистлар, шундай тоифадан одамлармиз: қимми бизга умид қўзи билан қараса, қинг дилини илос қўйса, ердан қўриқилиш чўза олмишмига ишона, ушга хайрихоҳлик билдирамиз. Ҳар қанча қўриқилиш бўлмасин, ушга ердан беришга ҳарқат қиламан. Шу боис ҳам шун йилининг эс ойлариди бир иш билан Сирдарё вилоятини булар эканми, иккита септа вақт топиб, Сайхунбодга ўтиб келиш, туман раҳбарларин билан учрашиб, яъни ушга жойида биллиш қарор қилдик. Келдик «Галаба» жамма ҳужалиғининг раис А. Мансубов ақлақондан бошқа ишга ўтиб кетганини билдик. Туман ҳокими Гавнож Эргашев Шарипованинг номини эшитдило қонилини ўти.

— Яна эшиттимиз? Энг аввало Шарипова қолқоз раис Мансубовнинг ушга 4 хонали ФАПини ушга, яъни Шариповани беришга, деган тиклашнинг олиб келгани. Бормикан шундай тиклаш?

— Билки аёл раиснинг илласига, чин сўзига ишонганидир? Ҳоким қўз септа қўқолди.

— Биз айтган ушга қўриқилиш, энди ушга ҳеч қанон уш қўриқилишмайди, — қаттиқ қўз чикриди у. — Ҳозир жамма ҳужалиғининг ушга ҳокимият қарорлар. Тўшган пайида беришга турли ташкилотларнинг қарини ушга қаратди.

— У ҳолда аёлнинг ва ушга боласининг қўйилиш пуч етпекка тулашди, ўйининг пойдеворини қўриқилиш керак эди...

Ушга Сирдарёга қилиш сафариди мен бир тасовиф туфайли вилоятнинг ушга пайтдаги ҳокими Гуломқодир Ҳасанов билан ҳамсуҳбат бўлиб қолдик. Газетамиз ҳақида гап очилиб қолди. Мен газетамиз вилоятнинг бир аёл ва унинг ошайи муаммоси ҳақида иккинчи марта чикриш қилишнинг ҳақида айтган ва ошайишнинг юзасидан, уш нафэр вошга етмаган фарзанди ҳақиқатан ҳамма нарсани аял қилиш лозимлигини ҳақида фикр

у ҳам йўқлиги туфайли. Қамбағиллиги туфайли. Худди мана шу масалага Президентимиз Сирдарё вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида алоҳида эътибор берган эди. Гап шунданки, қилшқ меҳнатқиларнинг аксарият қисми йилла маюш оламиллар. Бу нарсани юртимиз раҳбари Бухоро вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида ҳам аҳамиятини қаратди. «Қўз жойларда... ҳужалиқда даромаддан дарак ҳам йўқ, — деди у, — қарз ушга қарз, одамлари хароб ахволда яшаётганига гувоҳ бўламиз».

Ушунгиз яхши билсангиз: ҳозирги замонда битта тошнинг бир жойдан иккинчи жойга жилишиб қўйиш ҳам фалон пўл туралди!

Бизга айтганларча, туман жамма ҳужалиғининг фақат бармоқ битан санари қилишларига, ҳизмат пайидаюшларнинг юқори элисида турганларига ўз маюшларини мунтакам олиб турар эканлар. Олдий меҳнатқилар эса йил давомида пўз нима эканлигини билмай ўтиб кетар эканлар...

Адолат Шарипова масаласига келсан: ҳали бу аёл ушга ушга фарзанди (1996 йилнинг қўриқилиш) ҳатто 1995 йилда ишлаб тошган қонилини 13 минг сум пўлини ошайишга йўқ. Сиз яхши билсангиз: ушун йилининг ушайишга ушга бошқа 25-30 сум, турт 15-20 сум турарди. Ҳозир қанча эканлиги ҳаммамизга маълум. Хўш, шундай экан, мабодо А. Шарипованинг (бу йили эмас, ушга қалбига набат келмайди) ушун йили иш ҳақи ўтириб бериладиган бўлса, жамма ҳужалиғи ушга неча марта қўриқилиб, яъни илласияга бермоғи даркор? Бўни ҳисоблаб чиқинг ушун олий маълумотли иқтисодчи бўлиш шарт эмас.

Демак, жамма ҳужалиғи ўз аъзоси олдидан қарини, гирромлик қилиш, йиллаб судрамай, ўз вақтида бериб боришга эди, балки Шарипова ҳар томонга бошини урмай, ушга етмаб бўлсада ушга ўйини ушга тиклаб олган бўларди...

Ушга ушга билан бирга бу йил 78 минг сумга яқин даромад қилди. Лекин ҳалича бир тилиш ҳақи олтиш йўқ. Йил давомида тирикчилиги қандай ушайи? — деган савол туғилиш табиий. Жавоб аниқ ва равшан. Чорваси, молҳоли ҳисобати. (Шўнинг учун ҳам, «чорва ушайишга шайиш йўқ ушунинг қарини йўқ» дейишда жон бор).

Жамма ҳужалиғи ўз аъзоларига қўриқилиш «муруват»ни қўриқилиш мисол илосиб топириб: аъзоларга бир тилиш ҳам ушга ҳақи бериладиган ҳолда йил бўйи ҳар бир ошайишнинг 3 килограммдан ўшайиш ети ва 50 килограммдан бўлмай ўшайиш берилиш. Ушунгиз ҳисоблаб қўриқилиш: шў мўй ва шў бўлмайта бир ошайиш неча қўз тирикчилик қилиш мумкин?

... Инсон ҳаммада умид билан яшайди. Адолат Шарипова ҳам умид қилишдан чарчамайпти. Зеро Сирдарёда ҳам, мана, бир неча ойларки, замон узғарди, энди бошқага шайишлар эса бошланди. Вилоятнинг янги раҳбарини ушга ушайиш, адолат излаб чарчашларининг жонига аро қўриқилиш эмас. Президентимиз ақолида Бухоро вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида бир тилиш бежиз тақорламади, ахир. «Туманларнинг ҳокимлари, — деди у, — ҳар бир қилишнинг ташлашга шайиш, илосийи ҳаётиимизнинг ҳамма соҳалари учун маъсул ва жавобгар эканлиқларини чўқур тўшунмоқлари даркор».

Қ. СОБИРОВ,

«Адолат»нинг махсус мухбири.

КЕЛГҮСИ
СОНДА:

1. Дунё ҳавас қилсин
2. Ер ва ер эгаси
3. Мулкдор қим?
4. Чўлқуварлар қалбида мангу барҳаёт
5. Бегона аёл
6. Олтинпазлар
7. Янги йил назми
8. Оиладаги қўшма ҳаёт
9. Қизчанинг башорати

БИЛДИРУВЛАР

•Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг Олий Мажлисининг фракцияси аъзолари диктанта! 1996 йил 24 декабрь кунин соат 17.00 да Олий Мажлис биттасининг 3 хоналиги кичик мажлислар залига фракция йилишини ўтказилди.

•Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг Олий Мажлисининг фракцияси аъзолари диктанта! 1996 йил 24 декабрь кунин соат 17.00 да Олий Мажлис биттасининг 3 хоналиги кичик мажлислар залига фракция йилишини ўтказилди.

Ўзбекистон «Адолат» СДП Сийёси Кенгаши.

МАҲАЛЛА МУСТАҲКАМ БЎЛСА

давлат оёйишта ва барқарордир

ХАЛҚИМИЗНИНГ кўп асрлик ижтимоий-сиёсий таърибидан ва энг одилона жамоа бошқаруви усулидан келиб чиқиб, ҳозирги кунда мамлакатимизда тақомиллашиб бораётган маҳалла тизимида кенг миқёсда ижтимоий, маънавий-ахлоқий, маданий иш-амаллар ва тадбирлар ҳаётига таъбиқ қилинаётиди. Асосий Қонуниимизни ҳаётга таъбиқ қилишда ҳамда ислохотлар жараёнининг ижтимоий-маънавий мазмунини ва ижросини тақомиллаштириш йўлида оила ва маҳаллалар ҳаёти, ривож, раёнаки катта ўрни тутади. Президент Н. А. Каримов таъбири билан айтганда: «Маҳалла... — бу одамларнинг ўзарига томонидан сайланоилган ва фақат моддий нуқтаи назардан эмас, балки оилани мустаҳкамлаш, шахслар ўртасидан ўзаро инсоний муносабатларга таъсир кўрсатувчи ўз-ўзини бошқариш орандир. Бу ўз-ўзини бошқарув тизими катта ҳокимиятга эга ва биз уни ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаймиз».

Дарҳақиқат, оила мустаҳкам бўлса — маҳалла таянчи мустаҳкам, ҳамжиҳатлик бўлади. Маҳалла мустаҳкам бўлса — давлат оёйишта ва барқарордир.

Табаарук остонамизни олтинга қийслаганимизнинг боиси бор: биз ушун Ватан — туғилган хонадонимиз, унинг-усган маҳалламиз, улғайиб, камолга етган шахримиздан бошланади. Ватанини ревноқ иймонданлир. Зеро, Ватанини севиб — унинг тарихи, ўтмишини пухта билиш, қадимий ёдгорликларини сақлаш, асраб-авайлаш ва маънавий қадриятларини ҳаётимиздаги бутунги улкан ислохотлар йўлида тулик ишлата билиш, бу икки ноёб тарихий ижтимоий ва маънавий борлигимизни мунтазам қийслаб, уйғунлаштириб бориш демакдир.

«Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш оранлари тўғрисидаги» қонуннинг 10-моддасига биноан ҳоким маҳалла раиси номзодини танламайди ҳам, балки альтернатив (муқобил) номзодлардан бирини фуқаролар йиғинига сайлаш учун тавсия қилиши мумкин. Сайловдаги нуқтани эса ҳоким билан мувофиқлаштирилган ҳолда фуқаролар йиғини қўяди.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш оранлари тўғрисидаги қонунда маҳалла фаолиятига оид булган илгариги меърий ҳужжатлар каби айрим сайқал берилган, ишланган жойлари бор. Маҳаллаларнинг ҳуқуқий ваколатлари, бу ҳисобдан, маҳаллий ҳокимият идоралари билан муштарак иш олиб бориш соҳида ва жамоатчиликнинг маънавий ва маъмурий таъсирини аниқроқ, бутунги кун воқелигидан келиб чиқиб қўрсатиш лозим. Бунда биринчи навбатда маҳалланинг халқимизга нисбатан булган қўли жамоатчилик таъсирини ўз ифодасини топиши керак. Маҳалланинг шаклланиши ва

фаолиятида миллий урф-одатлар, халқнинг юриш-туриш тарзи, анъаналари ҳар қайси даврда ҳам жуда муҳим ўрин эгаллаб келган. Бутунги куннинг долзарб вазибаларидан бири ушбу маънавий қадриятларимиз хазинасининг мустақиллик йўлидаги самарасини ошириш, бутунги кун талаблари билан янада узвий боғлаб, уйғунлаштиришдан иборатдир.

Ўзбеклар маҳалласи каби кучли, самарали ва таъсирчан восита на Шарқ, на Ғарб мамлакатларида йўқ. Тутри, қўпгина чет

рий инсонпарварлик анъаналарини, ватанпарварлик, миллий гурур ва ифтихор ҳиссесини, ҳамжиҳатлик ғояларини, жамоатчилик фикри устиворлигини акс эттирувчи ўзини ўзи бошқарувиинг миллий ноёб тизими — айнан маҳалла — ҳеч бир яқин, еки узок мамлакатда муҳассамлашмаган. У ўзбекларда узоқ, маскан, кичик Ватан сифатида узоқ даврлардан буен ижтимоий ҳаётда бекинес уринган эга. Маҳалла инсон қалбида Ватан туйғусининг шаклланишига, миллий гурурнинг вужудга келишига катта таъсир кўрсатиб келмоқда. Маҳаллалардаги муҳит орқали, жамоат фикрини тулароқ аниқлаш мумкин ва бу ҳолда Ўзбекистонга хос хусусиятдир. Дарҳақиқат, маҳаллалар давлат билан фуқароларни боғловчи муҳим восита бўлиб, улар қўпқиррали ва сермазун муносабатларни вужудга келтиради, уйғунлаштиради, уларга жон бағишлайди.

Маҳалла туғизмасининг порлок келажак, ижтимоий раёнаки ва маънавий қўдрати унинг жамоа ваколатини ва фуқаролик бошқарув тамойили сақлаб қоллишдан келиб чиқади, фуқаролар йиғини давлат маҳаллий бошқарув тизими билан ҳамкорлигини узмасдан, ҳар бири эл ва юрт бахти-саодати, оёйишталиги ва фаровонлиги йўлида бетўхтов ишланмоқдалар. Маҳаллалар жамоатчилик шакли ва мазмунини, ташаббусини, эзгу умидларини ифодаловчи восита сифатида сақлаиб, ўзбекона ўз-ўзини бошқариш демократиясига ҳали қўп ва самарали хизмат қўрсатади.

Шўхрат МАҲМУДБЕКОВ,
тарих фанлари доктори,
профессор.

Олий ўқув юртларида

ТАЛАБАЛАР ИШОНЧНИ ОҚЛАДИ

Тошкент Давлат юридик институтида Асосий Қонунга бағишланган илмий-амалий анжуман ўтказилди.

Анжуманда сўза чиққан институтининг илмий ишлар бўйича проректори, юридик фанлари доктори, профессор Юсуф Рустамбеков институтида инглиз тилини ўрганиш учун барча шарт-шароитлар борлигини алоҳида таъкидлади.

Юридик институтининг «Давлат қурилиш ва бошқаруви», «Юридик хизмат», «Хўқўқ-тартибот», «Халқаро ҳуқуқий муносабатлар» факультетлари талабалари Ўзбекистон Республикаси Конституциясига қўра фуқароларнинг бурч ва эркинликларини, Ўзбекистоннинг суверенитетини, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Конституцияга мувофиқ ваколатларини, қонун чиқарувчи ҳокимият бўлими Олий Мажлис ваколатларини, суд ва прокуратура тизимининг моҳияти ҳақида маъруза қилдилар. Талабалардан Ж. Мирсафоев ва А. Галаганов ўз маърузаларини диапроектор ва схемалар ёрдамида тақдим этишди.

Анжуман тўғр қизиқариш улди. 25 нафар талаба институти ректори ва Адлия вазирлиги томонидан «Фахрий ерлик»лар билан таъдирланди.

Анжумандан қўзланган асосий мақсад талабаларини илмий изланишга жалб этиш, инглиз тилининг юридик терминологиясини мукаммал эгаллаш, инглиз тилидаги матнларни ўқиб, янги маълумотлар олишдан иборат эди.

Инобат СОДИҚОВА,
Тошкент Давлат юридик институти чет тиллар кафедраси катта ўқитувчиси.

сифатда етказиб бермаётган эди».

• Туркия Арманистон билан чегарани очиб ҳақидаги режаларини узғартирди. Туркия Ташқи ишлар вазирлигининг хабар беришича, Арманистон Озарбайжоннинг босиб олган ҳудудларидан ва Тоғли Қорабоддан ўз қўшинларини олиб чиқиб кетмас экан, чегара очилмайди, деб баёнот берган. Туркия 1992йилда Арманистоннинг Озарбайжонга қарши

вазирини уринбосари ва ташқи ишлар вазирини иштирок этди. Чеченистоннинг ҳалок булган Президентини Жаҳвар Дудаевнинг рафиқаси Алла Дудаева фахрий меҳмон сифатида конференцияга таклиф қилинди.

• Қозғистоннинг 80дан ортиқ мустақил телерадиостанциялари вакиллари Президент Нурсултон Назарбаевга норозилик мактуби йўллашди. Улар ҳукуматга тегишли булмаган телерадиостанцияларга нисбатан адолатсиз муносабатдан норози булишган.

• Қирғизистон етимхоналарида тарбияланётган болаларнинг аҳвали низоҳатда огир. Уларнинг қўпчилиги ногирон бўлиб, етимхоналарда санитария шариоити яхши эмас, электр энергияси, иссиқлик етишмайди. Тарбиячилар ўз вазибаларига етарли эътибор беришмайди, деб хабар берди Рейтер агентлиги. Болаларга доридармон, кийим-кечак ва витаминлар сотиб олиш учун пулимиз йўқ, деди етимхона тарбиячиларидан бири Татьяна Репьева.

харбий хуружидан кейин чегарани етган эди.

• Варшава ва Краков шаҳар кенгашлиари ҳокимиятида Варшава «Чеченистонни тиклаш, Кавказда тинчлик ва Россияда демократия» мавзусида конференция бўлиб ўтди. Конференцияда Чеченистоннинг вақтинчалик Бош

Португалия пойтахти — Лиссабон шаҳри.

Пресс агентлиги. Бу Россияга юқори сифатли фоторазведка билан шугулланиш имконини беради. «Биз энди ўзимизни анча ишончли ҳис қиламиз», — деди наватчи зобит. Чунки Россиянинг ана шундай йўлдош-ишонч аппаратлари эскириб, керакли маълумотларни юқори

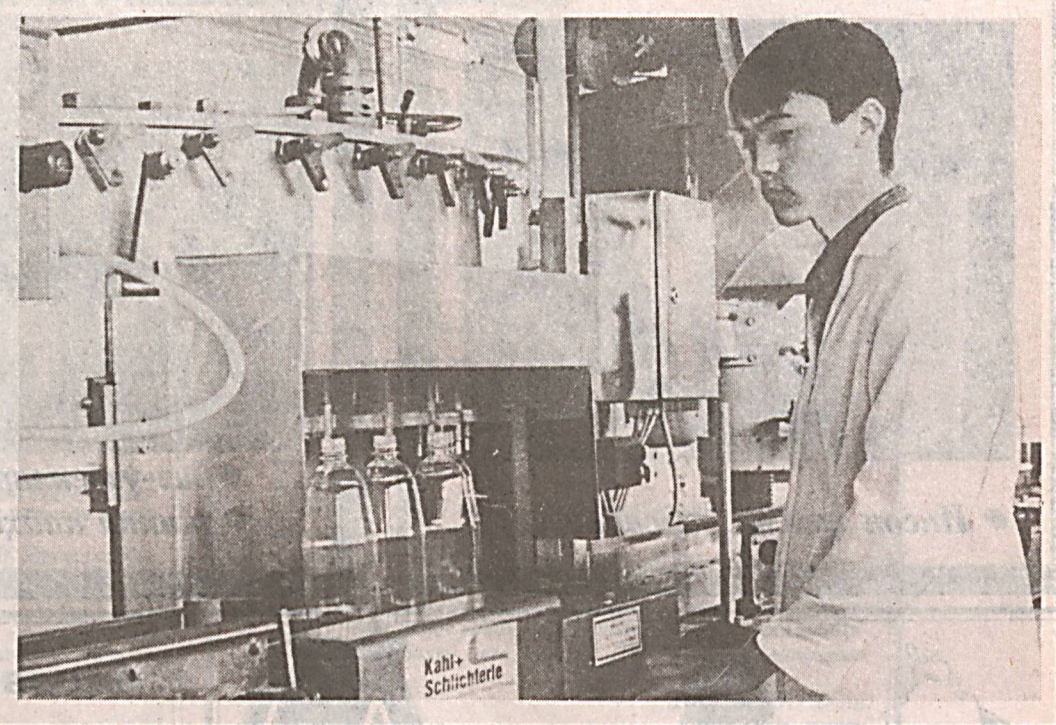
Қирғай туманидаги «Роҳат» очик турлаги ҳиссдорлик жамияти бутунги кунда 20 дан ортиқ турлаги салқин ичмоллар ишлаб чиқариб халқимиз эҳтиёжини қўнғириб келмоқда.

Яқинда мазкур корхонада тайёрланаётган роҳатбахш ичмоллар сафига 1,5 литр ҳажмдаги «Топкент» минерал суви қўшилди.

Абдувоҳид Ваҳобов етакчилигидаги корхона Германия табиқорқорлари билан шартнома тузиб, Ўзбекистон МАХ Хўросон қўшма корхонасини очди. 4 ойлик мулат ичида соатига 3700 литр минерал суви чиқариладиган линия туширилди. Ҳозирги кунда 1 сме-нада иш олиб бораётган корхонада микробиология маҳсулотига булган талабдан келиб чиқиб, ишчи 3 сме-нада таъкил қилиш режалаштирилди.

«Роҳат»нинг роҳатбахш маҳсулотидан Фарғона, Самарқанд, Бухоро, Хоразм ва қўшни Тожикистон, Қозғистон, аҳолиси, ҳатто Томск вилояти аҳолиси ҳам баҳраманд бўлмоқда.

СУРАТДА: қўйиш пехи оператори Дилмурод Мирзаев.

Президент Фармонлари қандай бажарилмоқда?

БУ КИМНИНГ МОЛИ?

У НЕГА ДАЛАНИ ЎЗИНИКИ ҚИЛИБ ОЛДИ?

Қаҳқаридега нима қўп, аҳолининг чораси қўп. Аммо уларнинг асарини ҳоҳишда эмас, далада, яъни экинлар майдонларида ўтлаб юротиб. Экинчи ризқини олиб ўтиб чиққан қўп-қўп майдонлар шу оғирда пайҳон этилиб, ноёб бўлади. Далада ўтлаётган чорва молларини суриштирсангиз бирорта беғона одамнинг ҳайвонини тоқмайси. Ё галачилик бригадириники, ё қоровулчаники, ёки буларга беғоналик бўлиб чиқади. Шундай пайтда ҳайвонини банд этган саволлардан бир зумда қараш бўласиз: суғи майдонда қотган, ерга экиб, экин ундирган тўта-тўғу одамларнинг қўли ишдан борси-я, деб ҳайратдан бўлиб ўтасиз. Ҳамма энг шундо-да: уларнинг ҳайвонларини оғирга тиллодан жамма, сира тўғилов бўлмайди. Экинлар пайҳон этилиб, келаси йили ҳосилини нишонини ноёб қилишмоқда. Ўқимиз, республика Вазирав Маҳмаднинг қарори билан қишлоқ ҳўжаси экинларнинг пайҳон қилинишига қарши курашишга доир қўшмича чора-тадбирлар белгиланган. Ўқимас не-не экин майдонлари ўтлаб қўп айланиб кетармики?

Эл ризқи-муқаддас. У аҳоли дастурхонига талон-тороҳ қилинмай, тоғталмай етиб бориши керак. Аммо бунга тушуниб ҳис этиб турган галачилик бригадир Шомирза Сиддиқов 2 бош қорамолни экинзорга қўйиб юборди. Бу билан у Касби туманидаги «Толпиб» жамоа-ширкат ҳўжалигининг галла майдонларига не-не орзу-умид билан қадалган донини увоғига қолди. Шу тумандаги «Юксалиш» фуқаролар йиғини котиби Севин Усмонов ҳовлисидан 3 бош қорамолни қўп-қўп кўнли кенг экинзорда ўтлаб юрган пайтда пайҳонга қарши курашувчи тезкор гуруҳ ҳодимлари ушлади. Нима, фуқаролар йиғинининг котиби учун ҳукумат қарорининг аҳамияти йўқми? Аҳамияти бор бўлса нега у амалдаги тартиб-қоидаларга риоя етмайди. Томорқасидаги қорамолларни далага ҳайлаб юборарми?

Боймир Яхшиев Косон туманидаги «Ўзбекистон» жамоа ҳўжалигида дала қоровули бўлиб ишлайди. Демак у

далани, унга экинлар экинларни қўз қорачигидек асраб-авайлаб сақлашга, нест-нобул қилинмаслигига масъул. Аммо у хизмат вазибаларини суистеъмол қилди. Далага ситирини қўйиб юборди. Бунинг орқасидан ҳўжаликка етказиладиган зарарини билиб-билимасликка олди. Шу тумандаги «Косон» жамоа-ширкат ҳўжалигининг экин майдонларини чорва моллари пайҳон қилганини учун Бахтиёр Эгамбердиев, Холбой Салоҳидинов, Жуманазар Бахронов, Облоқул Бобошариповларга 100 сумдан жарима солинди. «Сурхон» жамоа-ширкат ҳўжалигининг галлазорларида ўтлаб юрган 12 бош қорамолнинг эгаси шу ерда яшовчи Уктам Тўқлиев бўлиб чиқди. Муборак туманидаги «Қарлик» жамоа-ширкат ҳўжалигининг галла-чилик бригадир Шернэз Отаниёзов, Бекки Саидов номли жамоа-ширкат ҳўжалигининг галла-чилик бригадир Муаззам Саидова ҳам «танглик»да бошқалардан қўпчилиги. Уларнинг мол-қўйи далани ўзиники қилиб, экинларни пайҳон этди. Бу ишлар бўйича милиция ҳодимлари тегишли тадбирларни амалга оширмоқда. Аммо инсоний уйда мол сақла-рамолнинг узига бермагандан кейин қийин экан. Бу ҳол яна қанчонча давом етаркин? Вилоятдаги масъул раҳбарлар бунга нима дейишаркин? Ахир жарима билан пайҳон қилинган экинзорларнинг ҳосилини тиклаб буладими?

Шавкат СУЛТОНОВ,
«Адолат»нинг ўз муҳбири.

Социал-демократлар ҳақида ҳикоялар

СИЁСАТ ОСМОНИДА ТИЛАГА ТУШГАН АЁЛ

Ҳозирги пайтда сайёрамизнинг сиёсий осмонида ўз фаолияти билан ҳаммаини тиллага тушган аёл раҳбарлар орасида Гру Харлем Брунтленд алоҳида ажралиб туради. Унинг эътибори вазибалар курсисига ўтирган ва қўқ икки ёшда Норвегиянинг энг ёш (биринчи аёл) бош вазири бўлган Брунтленд 1939 йилда дунёга келди. Осло (Норвегия) ва Травар (АҚШ) университетларида олий таълим маълумот олиш билан бирга фан номзоди илмий даражасини етказиб ҳам эришди. 1966 йилдан 1974 йилгача Осло шаҳар соғлиқни сақлаш тизимида хизмат қилди. 1974-1979 йилларда Норвегия ишчи партияси (НИП) ҳўкуматида ташқи муҳитни муҳофаза қилиш бўйича вазир лавозиминда ишлайди. 1977 йилда НИПдан сирганиб (Норвегия парламентини) эа депутат бўлиб сайланди. Шу билан бирга у партияда ҳам юқори мавқега эга бўла бошлади: 1975 йилда Норвегия ишчи партиясининг раси уринбосари, 1981 йилда эса НИП раси этиб сайланди. 1980-1981 йилларда сирганининг ташқи сиёсат бўйича қўшма раси, 1981 йилдан эса НИПнинг сирганининг депутатлик фракциясининг раси этиб сайланди. 1981 йилнинг ноябидан то 1996 йилнинг сентяб-ригача Норвегия ҳўкуматиини бошлагачи — Бош вазири лавозиминда ишлайди. 1984-1987 йилларда БМТнинг ташқи муҳит ва ривожланиш бўйича комиссиясининг раси бўлиб фаолият кўрсатди. 1986 йилдан бун ҳалқаро социал-демократлар ташкилати — Социал-тиқ Интернационалнинг раси уринбосарларидан бири.

Г. Х. Брунтленднинг қисқача таржimai ҳоли билан та-нишган газетчида табиийки, қўйидаги саволлар туғилди: Ёшпайда қарамасдан халқ оммаси, жамоатчилик ва партия си-олида у бундай оғирга қандай еришди? Қолаверса, турт фарзандининг ораси була туриб, бу ишларни бажариш учун қандай қилиб вақт топи? Г. Х. Брунтленднинг шахсий фаолиятларини бироз бўлсада урганиб чиқсак бунга жавоб ўз-ўзидан келиб чиқади.

Г. Х. Брунтленднинг чўқур сиёсий ва ижтимоий идрокни туғма истеъдоди, улкан ишчанлиги, мақсадларининг реали-ти ва инсонийлиги, бу мақсадларга еришиш йўлидаги букил-мас идродаси, табиятан камтарлиги ва самимийлиги унинг низоҳатда еркин ва узига хос инсонлигини кўрсатиб турибди.

Журналистларнинг: — Қайси ешдан сиёсат билан қизиқа бошлагансиз? — деган саволини ҳеч ҳазилга олмасдан, — оғти ешмидан деб жавоб беради Гру хоним.

— Ҳамма гап шундаки бизнинг оиламиз жуда ҳам сиёсат-лашган оила эди, — дейди у. — Мен ўқини урганимоқчи бўлиб отганим китоб жавонидан бирор адабиёт қидирга-нимда, қўлимга фақат сиёсат оид китоблар чиқар эди. Қўз олдингизга келтира олмасми, жавон асосан сиёсий китоб-лар, турли хил ижтимоий мақолалар ва ҳокзо шунга ухшаш бошқа адабиётларга тула эди.

Гру хоним оғдатда отаси ҳақида журналистларга сира оғиз очмайди. Холбуки, Гудмунд Харлемнинг номи Норвегияда кенг халқ оммасига яхши танилган. Маълумоти бўйича врач булган Г. Харлем Норвегия ишчи партиясининг қўзга қўринган арбобларидан бири бўлиб, бир неча бор вазирик лаво-зимда ишлаган, жумладан, энг эътиборли мулоффа ва ижтимоий ишлар вазирикларини ҳам бошқарган. Г. Х. Брунт-ленднинг ораси Инга Харлем хоним ҳам мазкур партиянинг азоси бўлиб, қўп йиллар лавоимда НИПнинг парламентда-ги гуруҳига қотиблик қилган.

— Гитлерчилар оккупацияси даврида — дейди Г. Х. Брунтленд — отамиз нолегал ҳолатда туғишга мажбур бўлди. Кейинчалик эса оиламиз билан Швецияга кетиб қолдик. Мамлакатимиз гитлерчилардан озод этилгандан кейин, биз уйга — Ослога қайдик. Отам ва онам яна партия ишига шўнлиб кетиндик. Табиийки, мен оиладаги сиёсий қарашлар таъсирида уедим. Етти ешмида НИПнинг болалари ташқи-лотига езилдим ва шундан бери Норвегия ишчи партияси фаолиятида иштирок этиб келаялман.

У ўз оиласи ҳақида сўз юритар экан ҳамма аёллар каби уй йиғиништиришини, дўконлардан нарсаларни харид қили-шини, овқат тайёрлашини, илтиштовқ ювишини ва бунда шўбхасиз турмуш ўртоғи Арне Улаф Брунтленднинг катта ердан беришини айтиб утлади.

— Агар унинг ердами бўлмаганда, — дейди Гру хоним, — уч уғли ва бир қизни оёққа турғизини ўзи бўлмас эди. Ҳозир фарзандларимиз оила қўриб мустақил яшашмоқда. Оила соҳиб ҳам сиёсатдан узоқ одам эмас, энг қизини шундаки, у НИПга опозицияда булган консерватив Хейре партиясининг азоси бўлиб, қўп йиллар консерватив газе-тарда ишлаб келган. Бунинг билан журналистларнинг «Бун-дай хотин билан қандай яшайсиз? деган саволига, ҳазил қилиб, — Бош министр билан яшаш анча тузук, лекин иш-чи партияси раҳбари билан яшаш бироз қийинроқ, — деб қўялоқди.

Жиллий сиёсий назар билан қаралганда Г. Брунтленд фаолияти Норвегияда катта ижтимоий адолатли яратиш, ўз сўзи билан айтганда, «Фаровонлик жамиятини» яратишга қаратилгандир. Бу соҳада Г. Брунтленд НИП арбоблари ичида энг прогматик раҳбар ҳисобланади. Социал-демократ-иянинг ижтимоий ва иктисодий соҳалардаги тадбирларини амалиётда рўебга чиқариш учун ўз оғру ва имкониятларидан фойдаланиб охирига етказиш йўлида тиним билмайди.

Оқибат натижа шунини кўрсатдики, бундай теран ва ижтимоий жиҳатдан яхши ўйлаб чиқилган сиёсат мамлакат иқти-солиетини барқарорлаштиришга, бу эса ўз навбатида Норве-гияни дунёдаги энг юқори турмуш даражасига эга булган давлатлар қаторига кутарди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ташқи муҳит ва ривожланиш бўйича комиссиясининг раси лавозимда олиб борган ишлари уни халқаро миқёсдаги йирик жамоат ва сиёсат арбоби сифатида дунёга танилди. Г. Брунтленд раҳ-барлигида утган халқаро конференцияларда БМТ давлатла-рини катта қисмидан келган мамлакат вакилларининг эътибо-ри ер юзидида экологик ҳолатнинг емонлашиб бораётгани-гига, кам тараккий этган мамлакатларда ижтимоий ва иқ-тисодий аҳолининг тегишлигига қаратилди. БМТда қилинган маъруза ва қабул қилинган қарорлар қўпгина давлат ва жа-моа арбобларини, олий фуқароларни бу муаммага жузий қўз билан қарашга даъват этди. Ҳозирги пайтда келиб қўп-гина мамлакат ҳўкуматлари табиий муҳитни муҳофаза қилиш ва кам тараккий этган мамлакатларга ердан бериш юзаси-дан катта ишларни амалга оширлялар.

Г. Х. Брунтленднинг БМТ, Европа Иттифоқи ва бошқа халқаро ташкилотларда (жумладан, Палме комиссиясида-ги) олиб борган ишлари унинг халқаро обрўсини кутарди. Унга Индира Ганди номидаги халқаро муҳофот, Шимолӣ мамлакатларда утказилган сувор натижасида «Скандинавия-нинг йилдаги фахрий инсон» ҳамда АҚШда утказилган сувор натижасида эса «Йилининг энг фахрий аели» унвоплари тақдим этилди.

Ҳозирги пайтда социал-демократиянинг туттан ўрни ҳақи-да Г. Брунтленд умуморвег хотин-қизлар анжуманида қўй-дагиларни айтиб утган эди:

— Ҳозирги пайтда «Фаровонлик жамиятини» қўриш ва ривожлантириш учун социал-демократияга янгидалин ва «че-гаралар оша» ҳамкорлигини кенгайтириш керак. Демократия, хавфсизлик, ташқи муҳит ва маланиетини муҳофаза қилувчи умумевропа қарорлари бу энди утотия эмас. Бутунги кунда бу ютуқларга социал-демократияси кучли булган халқларга-ни эришмоқдалар.

Уйтаймики, бу сузларга ер курашининг турли мамлакат-ларидаги барча социал-демократлар қўшмаласлар керак.

Равшан ХАЙДАРОВ,
Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши
Мафкура, ташқи ва ички алоқалар бўлими
муdiri.

23.00 — 23.30 Россия давлат телевидениеси.

★

23.30 Ёшлар.

23.35 — 23.40 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 Курсатувлар анониси.
18.50 «Мультикарусель».
19.05 Ўйлонлар.
19.10 «Дидар».
19.40 «Эхтиёжга эътибор...»
19.55 Ўйлонлар.
20.00 «Жаҳон».
20.20 Кечки сеанс. «Автомобилдан
сақланинг!», Бадий фильм.
21.50 «Душанба». Публицистик кур-
сатув.

22.00 «Шпигер».
22.15 «Спорт-тайм».
22.45 «Аutoresейд».
22.55 «Умид».
23.25 «5+1». Интервью.
23.55—00.05 «Хайрли тун!».

23.05—23.40 Россия давлат телеви-
дениеси.

23.40 Эълонлар.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси..
*
18.45 «Мультирусель».
19.00 «Сен ҳақингда ва сен учун».
Дам олиш дастурӣ.
19.15 «Дуриарсан» телекомпанияси-
нинг курсатувлари.
19.45 Ўйлонлар.
19.50 «Солиқлар ҳақида сабоқлар».
20.05 «Saint-Basile» Телевидио

Бадий фильм.
20.55 Ўзлонтлар.
21.00 «Аптека эшитиди».
жа- 21.40 «Озодлик номидан». Америка
тарики.
22.10 «Истеъдоллар ва мухлислар».
22.40 «ТВ IV да «Немис тулкини».
23.10 «Жиддет спорт».
23.40 Коллаж
ым. 00.05—00.15 «Хайрли тун!».

21.40 Ёллонлар.
21.45 «Янги курбон». Телесериал.
22.35 «Шоҳсупа сари».

23.00—23.35 Россия давлат телеви-
дениеси.

★

23.35 Ёллонлар.
23.40—23.45 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси

18.45 «Мульткарусель».
19.00 Шифокор билан мулоқот.
19.30 «Қушиқларим оламини тутар».
19.50 Ёлтонлар.
19.55 «Муסיқий меҳмонхона».
20.25 «Мезон».
20.55 Ёлтонлар.
21.00 «Тошкент оқшонида».
21.30 «Ер кураеси».
21.50 «Хамдустлик».
22.20 «Танқид лави». Балий

21.45 «Янги қурбон». Телесернал.
22.35 Опера сахнаси усталари.
23.05 — 23.40 Россия давлат телеви-
дениеси.
23.40 Эълонлар.

23.45 — 23.50 Янгилликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидение-
си.

18.45 Дастурнинг очилиши.
8.40 «Мультикарусель».
8.05 Ёллонлар.
9.10 «Айчирек».
9.40 «Интерспорт».
19.50 Зилзиллар ҳафтидан янгиллик-
лар.
20.00 «Санга-Барбара». Телевизион
балиқчи дўшми.

20.30 — 22.00 «Тўлкинида».
21.05 «Каталог».
21.20 «Умманлардин ҳоли Британия».
21.40 «Амшларлар».
22.10 «Экзотот коектеъл».
22.40 «Дурларшан» телекомпанияси-
нинг курсатувлари.
23.10 «Компьютер реню».
23.25 «Эълонлар».
23.30 «Элдиз».
00.05 — 00.15 «Хайрли тун».
22.35 «Муслик хамма мила».

22.35 «Музыкальная утроба».

23.00 — 23.30 Россия давлат телевидениеси.

23.30 Ёшларлар.

23.35 — 23.40 Янгилликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси..

18.45 «Мульткарусель».

19.00 «Үмид чечаклари».
19.30 «Рантинкамон».
20.00 Эълонлар.
20.05 «Үмидсиз калажак йуқ».
20.35 Эълонлар.
20.40 «МониторОсиё».
21.10 Келинг, кулишайлик. «Уч тен-
так ҳангомаси» («Коламбия пик-
черс», АКШ). 4-серия.
21.30 «Ўзалик бунёдкорлари».
21.50 «Коинот».
22.20 «Бу бустон аро».

22.50 «Юлдузди галерея».
23.20 «Замандас».
23.50 Араб эстрадаси.
00.10 — 00.20 «Хайрли тун!».

9.00 «Азробика».
9.20 «Шанба эртаги».
10.20 Элонлар.
10.25 «Клип-аитракт».
10.30 «Комедиянтлар».
10.50 «Акслар қанотида».
11.20 «Клип-аитракт».

11.43 — 13.15 Кинийонг олтин аси.
«Зоррийонг катта саргузаштлар».

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 «Мушкарусель».

19.00 «Шанба оқидомиди».

19.10 «Сагга Барбара». Телевизион
баддий фильм.

20.00 «Эълонлар».

20.05 «Отам ва одам».

20.30 «Хаври туи, кичикшайлар!»

20.35 Кинийонг олтин аси.
«Синьор Робинзон». Баддий
фильм.

21.35 «Беш лакига унинг учун».

21.55 «Спекактлар сўнг».

22.20 «Комедиантлар»
22.40 «Ассалом, Франция!»
23.10 Эфирлар.
23.30 «Ит коллекция»
23.50 «Жилдет спорт»
00.05 «Бу ақиб дулис»
00.25 Эфирлар.
00.30 — 00.40 «Хайрли тун!»

11.20 «Книгагтракт»
11.25 «Дурдариш» телекомпанияси
пиди Кулгушлари.
12.30 «Нарпе ту феатисе?»
12.45 «Аксонлар ва ҳақиқат» Хуж
жати филм.
13.55 «Иштирок этувчилар»
13.55 «Кинопрок» Жаҳон кини
материаллари

14.25 Киросалон. Акиро Кurosава-
ниң «Кутемуса» фильми.
16.35 Эълонлар.
16.40 «Сенинг вақтинг».
17.10 — 18.45 Туркия телевидение-
си..
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «IV да етти кун» (узбек
тилда).
19.15 «Елесташир».
19.30 «Кинопортрет» Жахон кинема-
тографияси дэнишислари.
20.00 «IV да етти кун» (рус тили-
да).
20.15 Эълонлар.
20.40 «Биргиласиде куйтайлди».
21.20 Киросалон. Акиро Кurosава-

23.30 — Голливуд рок».

22.20 «Комедиантлар»
22.40 «Ассалом, Франция!»
23.10 Эфирлар.
23.30 «Ит коллекция»
23.50 «Жилдет спорт»
00.05 «Бу ақиб дулис»
00.25 Эфирлар.
00.30 — 00.40 «Хайрли тун!»

11.20 «Книгагтракт»
11.25 «Дурдариш» телекомпанияси
пиди Кулгушлари.
12.30 «Нарпе ту феатисе?»
12.45 «Аксонлар ва ҳақиқат» Хуж
жати филм.
13.55 «Иштирок этувчилар»
13.55 «Кинопрок» Жаҳон кини
материаллари

14.25 Киросалон. Акиро Кurosава-
ниң «Кутемуса» фильми.
16.35 Эълонлар.
16.40 «Сенинг вақтинг».
17.10 — 18.45 Туркия телевидение-
си..
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «IV да етти кун» (узбек
тилда).
19.15 «Елесташир».
19.30 «Кинопортрет» Жахон кинема-
тографияси дэнишислари.
20.00 «IV да етти кун» (рус тили-
да).
20.15 Эълонлар.
20.40 «Биргиласиде куйтайлди».
21.20 Киросалон. Акиро Кurosава-

23.30 — Голливуд рок».

22.20 «Комедиантлар»
22.40 «Ассалом, Франция!»
23.10 Эфирлар.
23.30 «Ит коллекция»
23.50 «Жилдет спорт»
00.05 «Бу ақиб дулис»
00.25 Эфирлар.
00.30 — 00.40 «Хайрли тун!»

11.20 «Книгагтракт»
11.25 «Дурдариш» телекомпанияси
пиди Кулгушлари.
12.30 «Нарпе ту феатисе?»
12.45 «Аксонлар ва ҳақиқат» Хуж
жати филм.
13.55 «Иштирок этувчилар»
13.55 «Кинопрок» Жаҳон кини
материаллари

14.25 Киросалон. Акиро Кurosава-
ниң «Кутемуса» фильми.
16.35 Эълонлар.
16.40 «Сенинг вақтинг».
17.10 — 18.45 Туркия телевидение-
си..
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «IV да етти кун» (узбек
тилда).
19.15 «Елесташир».
19.30 «Кинопортрет» Жахон кинема-
тографияси дэнишислари.
20.00 «IV да етти кун» (рус тили-
да).
20.15 Эълонлар.
20.40 «Биргиласиде куйтайлди».
21.20 Киросалон. Акиро Кurosава-

23.30 — Голливуд рок».

22.20 «Комедиантлар»
22.40 «Ассалом, Франция!»
23.10 Эфирлар.
23.30 «Ит коллекция»
23.50 «Жилдет спорт»
00.05 «Бу ақиб дулис»
00.25 Эфирлар.
00.30 — 00.40 «Хайрли тун!»

11.20 «Книгагтракт»
11.25 «Дурдариш» телекомпанияси
пиди Кулгушлари.
12.30 «Нарпе ту феатисе?»
12.45 «Аксонлар ва ҳақиқат» Хуж
жати филм.
13.55 «Иштирок этувчилар»
13.55 «Кинопрок» Жаҳон кини
материаллари

14.25 Киросалон. Акиро Кurosава-
ниң «Кутемуса» фильми.
16.35 Эълонлар.
16.40 «Сенинг вақтинг».
17.10 — 18.45 Туркия телевидение-
си..
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «IV да етти кун» (узбек
тилда).
19.15 «Елесташир».
19.30 «Кинопортрет» Жахон кинема-
тографияси дэнишислари.
20.00 «IV да етти кун» (рус тили-
да).
20.15 Эълонлар.
20.40 «Биргиласиде куйтайлди».
21.20 Киросалон. Акиро Кurosава-

23.30 — Голливуд рок».

100

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor discoloration and a faint vertical crease on the left side. There is a small, dark smudge near the bottom center of the page.

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some faint smudges and discoloration, characteristic of old paper. A dark binding edge is visible on the left side.

Ибн Сино ўғитлари

ШОЛГОМ

Ибн Сино шундай дейди:

... Шолгом уруғи кўйиб боғланса ёки осиб қўйилса, еллари ҳайдайди ва (кишини) чот оралиғидagi ишларини қўтаради.

... Сув ва туз билан қайнатилганда овқат-лици кам бўлади. Унинг энг яхшиси семиз гўшт билан қайнатилгандир.

... Семиз гўшт билан пишirilган шолгом куракчи ва томоқни юмшатади.

Шолгом семиз ҳам бўлади... Гўшт билан қўйиб қайнатилган шолгом кўли озиқ бўлади ва бу йўналиш қизилари: меъдани узоқ вақтга қолади... Шолгом қайнатмасини подлага қасалга қўйилса, куп манфат етди, гўшт билан қайнатилган эса белни қиздиради.

... Шолгомни пишириб ёки хомлик ҳолда ейлса, кузга фойда қилади.

Халқ табибатида. Шолгом упка, нафас йўллари касалликлариди, иситма банд бўлганда, юрак безовталанишида фойдаландир. Унда сийдик ҳайлаш, жароҳатларни тузатиш, оғриқ-

сиэланттириш хусу-сиятлари ҳам бор. Шолгомнинг қайна-тиб пиширгани, шу-нингдек унинг шарба-ти, лиқсийи, кут-сов қасалитида, исит-робли йўтал пайдо бўлганда, уткир ла-рингитда, шамоллаш-натijasида овоз йўқ-тилганда, уйқусизлик-да ижобий натижа бе-ради.

Шолгом шарбати шакар еки асал билан бир-га йўтал қолдирувчи омил ҳисобланади. Бунинг учун шакарни шолгом шарбатидан кунита уст-урт маҳал ош қошиқда ичил лозим қури-лади.

Фойдаланиш усули. Шолгомдан дори тайер-лаш учун икки ош қошиқ майдаланган шол-гом устига бир стакан қайноқ сув солиб, 15 минут давомида қайнатилди ва ундан чорак стакандан ичиб турилади. Бир стакан бундай қайнатма уйқу олдидан истеъмол қилинса тиг-нчанттирувчи дори сифатида таъсир қурсата-ди. Қайнатма шарбати билан гаргара қилина-диган бўлса, томоқ ва тиш оғриғига даво бўла-ди.

Назм

Напай туман судининг биноси олдида Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллик тўйи арафасида «Қонун-адолат тарозисида» мавзусида «Адолат» раҳмий ҳайкал уратилди...

ҲАЙКАЛ

Сен бугун туғилдинг мисоли бир зот,
Опқок фаршгадек қиёфат мағрур.
Судининг биносига қўшиб салобат,
Тахтда — адолатли бир шохсан масрур.

Қонунни устивор айламоқ учун,
Буюк келажакка ойнай йўл содир.
Барчани бир кўзда сийламоқ учун,
Ҳақнинг тарозисини кўлингга олдин.

Не бахтки, мақсадинг эзу ва олий —
Яхшилик қилганини севиб қўшладир.
Қўнлай чаргон бўлсин деб толе —
Ҳақнинг тарозисини тўғри ушладир.

Она тисолида улутсан, буюк —
Эзулик — ҳақ мудоом сенгадир олат.
Адолат раҳмисан — жон қадар суюқ,
Истиғин — халқимга бахту саодат.

Исёнкор юрагим «гуп-гуп» уражақ —
Эзу мулоқидини қаламга олдим.
Қурур шу — Ватанда мангу тўражақ —
Адолат аталмиш ҳайкалинг содир...

Абдукамол РАҲМОНОВ.

СУРАНГ, ЖАВОБ БЕРАМИЗ

«ХИФ» НИМА?

«ХИФ» тўғрисида кейинги пайтда кўп эитилиши-у, аммо етарли маълумотларга эга эмасиз. Аслида у нима ва қандай иш билан шуғулланади?

Б. АЛИҚУЛОВ,
Сурхондарё вилояти.

«ХИФ» — ҳусусийлаштирилган инвестиция фонди, қиммат-ли қозғалар бозориди операцияларини амалга оширадиган сар-моя ташкилоти. У сармоядорларнинг пул маблағларини жал-б этиб, уларнинг акцияларини чиқаради, қимматли қо-ғозлар билан муомала қилади.

«ХИФ» акциядорларидан ўз акцияларини қайта сотиб ол-майди. Улар ўзларига тегишли акцияларини биржа ва биржа-дан ташқаридаги савдода (фонд) магазинларида ёки брокер-лар орқали) сотилиш ва сотиб олишни мумкин.

Инвестиция фонди ва «ХИФ»лар бир-биридан асосий (Низом) фондининг барпо этиш мақсад ва усуллари билан ҳам фарқ қилади. Улар қарз маблағларини ҳам турлича жалб қилади, уларнинг акцияларини чиқариш ва қайташтириш йу-лири ҳам бошқа-бошқа.

Фитратнинг 110 йиллигига

ЎЗУВЧИНИНГ ХАЛҚЧИЛ ДУНЁҚАРАШИ

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси, Маданият ишлари вазирлиги, Ўзбекистон уюшмаси, «Маснавият ва маърифат» жамоатчилик маркази ҳамда Тошкент шаҳар ҳокимлиги ташаббуси билан ўзбек маданиятининг буюк арбоби, атоқли адиб ва олим Абдурауф ФИТРАТ таваллудининг 110 йиллигига бағишлаб илмий анжуман ўтказилди.

Анжумани Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг президенти, Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сийёси Кенгаши аъзоси Тўхтамурод Жўраев қириш сўзи билан очди. Фитратнинг илмий-адабий ва ижтимоий-сийсий фаолияти тўғрисида бир қатор олимлар маъруза қилди...

Фитратнинг адабиётимиз ва маданиятимиз тарихида муваққатли ва бетакор ўрни бор. У XX аср ўзбек адабиётида янги адабий-бадиий йўналиш яратган адиб эди. Фитрат ўзбек адабиётшу-носилти ва тилшуносилтига, адабиёт назарияси-га асос солган олимлардан бири. Тарих фанида ҳам, ўзбек ва тожик халқларининг ижтимоий-сийсий, фалсафий фикрлари бобида ҳам унинг ишлари муайян э қолдирган.

Фитратнинг асарлари турли шаҳарларда ва мам-лакатларда нашр қилинган. Унинг «Ҳиндистонда бир Фарғани йил буюроқлик бир Мулариснинг бир не-ча масалалар ҳам усули жадиди хусусида қилган му-нозараси» (1909), «Ҳинд сийёси баяноти» (1911) Тур-киёда, Истанбул шаҳрида нашр этилган ва Бухоро амриётида яширин ҳолда олиб келиб тарқатилган. Тарқатувчилар орасида Салиҳдин Айний, Файзул-ла Хужаев ва бошқалар бўлган.

«Мунозараси», «Ҳинд сийёси баяноти», «Сийёси» («Нид-до») шеърини тўшмаида илмий озолиқ, янги мус-тақиллиги ташла муаммолари акс этган. Унинг кит-тоблари Тошкент, Самарқанд, Душанбе, Буюк ва бош-қа шаҳарларда нашр этилган Фитратнинг хорижада чоп қилинган асарлари жажон буйлаб тарқалиб ўз-бек адабиётининг дунёга танилишига хисса қўшган.

Фитрат 1917—1918 йилларда кўпроқ Самарқанд-да турди. Самарқандда Бехбудий, Василий, Сидик-қиллар билан ҳамкорликда «Хурият» газетасида му-ҳаррирлик қилди. Агар Бехбудий «Иттифок керак» номи мақола ёзган бўлса, Фитрат унга ҳамонинг «Иттифок тўзайлик» мақоласини эълон қилди.

Бу вақтда ёзган мақолаларида Фитрат демократик узагишлар ва ислохотлар тўғрисида эришилган озо-лиқни ҳимоя қилиш ва мустақамлаш борасидаги ишларга жамиятнинг мавжуд барча солом кучларини сафарбар этишга ҳаракат қилди. У мустақилликка эришилган ва демократик тартиботин жорий қилиш-да барча синфларда мавжуд бўлган виждонли, пок, ҳалол ва илгор фикрли, ўз халқи тақдирини келажак-тини қўзғаб иш қилган кишиларнинг қатнашил-шин табиий деб билиди. Шунинг учун ҳам у узагиш-нинг ютуқ ва озолиқни учун курашмоқчи, халқнида хизмат қилмоқчи бўлган бирор кимсани рад қилмас-дан уларни ўз сафарига чорлайди.

«Хурият» газетасини урганли шуни қурсатди-ки, унинг саҳифаларида Фитратнинг илмий озо-лиқ ва мустақилликка бағишланган 40 дан ошмиқ мақоласи босилган.

Фитратнинг мақолаларида фақат унинг шахсий фикри билдирилган эмас, эмпатиядаги ёш бухоро-ликларнинг раҳбарларидан бири бўлган жамоат ар-

бобининг фикр-мулоҳазалари ҳамдир. Аммо у ол-дий раҳбар эмас, реал кучга эга бўлган сийсий арбоб эди. Инқилобий ҳаракатда фаол иштирок этишган ташкилотнинг раҳмаси эди. Унинг сўзи жамиятни, халқни қутариш кучида эга бўл-ган.1917 йил 7 ноябрда «Хурият» газетасида бо-силган «Сийсий ҳолилар» мақоласида Фитрат «му-сибатлар остида» қолган Россия ҳақида фикр юри-ганда биринчи жаҳон уруши, бошленишлар бато-ни ва бошқа фалокатларини назарда тутган.

Керенский ва Ленин партиялари ҳақида гапир-ганда эса, Фитрат туркистонликлар бу партияга хайрихоҳлик билдиришда шоммасиларини, ав-вазямбор, уларнинг илмий ва мистағларини ўз-узини бошқариш масалаларига етдишларини ургатиб, шунга қараб уларга муносабатда бўлиш-лари кераклигини уқтирган.

Мустиқшуносилк соҳасида ҳам Фитратнинг уза-га хос салмоқли ўрни бор. Унинг ташаббуси бил-лан Шарқ мусиқа мактаби очилган. Мактабга у ўз-хависини тақдим қилган.

У «Ўзбек классик мусиқасининг тарихи»ни (1927) яратган. Фитратнинг ўзбек классик кўйла-рини нотасида эзиб олишнинг ташкил этилиши, бугун дунёга машҳур бўлган Бухоронинг архитектура ет-горликларини сақлаб қолишда, қадимий қўлем-ларни йиллида, Бухоро, Хива, Туркистон респу-бликаларида маориф тизимини йўлга қўйишда, мак-таблар очиб ва уларни дарслик ҳамда ўқув қўл-ламалар билан таъминлашдаги хизматлари уну-тимас даражада катта.

Бугун дунёга машҳур Алишер Навоийнинг ҳаёт вақтида қиришган «Қўлиёти» ва «Қўлату бил-ли»нинг «Наманган нусхаси» қўлемаси Фитрат томонидан топилиб, давлат хазиналарига топши-рилган.

Ҳамса номлидаги Санъатшуносилк институтда сақланаётган қўлемнома ноталари ҳам Фитрат та-шаббуси ва бевосита иштирокида эзиб олинган.

Фитрат таржимаи ҳолида ўзбек ва тожик тили-рида 400 дан ортиқ адабий-бадиий, илмий ва пуб-лицистик асарлар еганини айтиб ўтган. Булар ора-сида дунёга танилган асарлар ҳам мавжуд.

Фитратнинг жанр ва мавзу жаҳидидан хизма-ти, турли вақт ва шароитларда ёзилган асарларин-ин улкан фалсафий фикр бирлаштириб туради. Бу эзувчининг халқчил дунёқарашидир.

Эрик КАРИМОВ,
филология фанлари доктори, профессор,
Карим МУСТАНОВ,
филология фанлари номзоли.

НОЗЛИ ҚИЗ НОЗЛИГИНА...

(Ошиқ дил изҳори)

Еллингим лолага ўхшайди,
Йўлларим долзор бўлсайди...
Лоладий ёноғи ёнган қиз —
Нозлини ёнимда турсайди.

Шу қадар нозлигина,
Жон қадар нозлигина,
Жон олар нозлигина.

Қўлимда қип-қизил доладур,
Бандига қарасам қорадур.
Муҳаббат бедаво дард бўлиб,
Бир умр юракда қоладур.

Нозли қиз нозлигина,
Шу қадар нозлигина,
Жон олар нозлигина.

Нозлари жонини оладур,
Ишваси қалбга ўт соладур.
Мен — бошини эгмаган бир йилит —
Эй, жонон, қонинида бордур.

Лола юз нозлигина,
Шу қадар нозлигина,
Жон қадар нозлигина.

Қўвлик либоси ярашур,
Не қўзлар ҳавасда қарашур.
Висолинг ҳар оми, сарвиноз,
Умримга қўвоғлар улашур...

Келинчак нозлигина,
Шу қадар нозлигина,
Жон қадар нозлигина...

Маффуза УБАЙДУЛЛАЕВА.

«Обуна — 97»

Муштурга бўлсангиз йил-ўн икки ой қўлли ҳамроҳингиз бўлади

Фельетон

«КИЧКИНА ДЕМАНГ БИЗНИ...»

Сиз баъзи «тижоратчи»лар Хитойдан олиб келиб, Тошкент бозорларида нулаётган сиччақадай ўша «пақидок»ни яхши биласиз. Ҳа, ўш сиччақадай, аммо кўринишдан «кичкина деманг бизни...» дейётгандай бўлади. Газетамиз шахримиз мана шу илабат зот олиғи ҳақида шу йилининг бошларида «Пақидок»дан дод!» сарлавҳали фельетон билан чиққан эди...

Холбуки, унда шахримизнинг ҳамма бозорларига сайитлоқ-ларига, томоша жойларига бизни тарбия қўрмаган болалар одам-ларнинг ўтақисини ёриб, уларнинг оёқлари остида «пақидок»ни портлаётганликлари, бу нарсаси кўпгина кўнгилсиз воқеаларга, ҳатто фожаларга сабаб бўлаётгани ҳақида айтилган эди. Газет-хонларнинг арзи-лози на Тош-хон шаҳар ички ишлар Бош бошқармасига, на солиқ қўмита-сига, на бозорлар кенашига етиб бори. Тўғри, ўшандан сўнг «па-қидок»лар орамиздан йўқолиб кетгандай бўлган. Лекин, бир-икки ойдан бери у йилининг «ка-ли тирек эканлиги» ҳақида ла-рак бера бошлади. Яна бир тўп ёш болалар кечасида кундузи одамларнинг тинчлиги бўлиб, ҳам-маёқни қўқ тутунга бурқаниган ҳолда «пақ-пақ» қилишга кири-шиб кетдилар.

Келинг, шу ўринда газетхон-ларимиздан айримларининг фи-кр йўлхозаларига қўлоқ ту-тайлик.

Х. ҚОСИМОВА (нафақадур):
— Асли бу «пақидок»лар ишлаб чиқарилган жойининг ўзида — Хитойда таъқиқланган экан. Биз-нинг тижоратчилар эса уни ар-зон баҳода сотиб олиб, ўз «ўн-тақларини» ўйлаштирадилар, холос. Одамларнинг оқилолигини бил-лан асло ишлари бўлмаган. Ҳа-то сариқ чакчалар ҳам...

Елизавета КОЗЛОВА (нафа-қадур):
— Мен урушда тўрт йил қон кечиб келганман. У пайтлар ёш эдим. Ҳар қандай оғим-малару «пақ-пақ»ларга парво қўл-масдим. Ҳозир ёшим 75 да. Эн-ди бундай қўлоба «оғим-маларни» юрагим кўтариб қўлибди...

М. АБДУЛЛАХОНОВА (уй бе-каси):
— Милитсиямиз қарққа қар-райми? Бозором қарққа қарайди? Силиқчилар-чи? Нета виждонини пулга сотган мана шундай «тижоратчи»ларнинг танобини тортиб қўйиш мумкин бўлмасми?

Янги йил байрами ҳам яқин-лашиб келяпти. Бу байрамни биз ҳам бироз оралиб, ҳам бироз ха-вопир ила қутаймиз. Сабаби ўқ-тўрт кун давомида яна ҳаммаёқ «пақ-пақ»га тўлиб кетади. Катта «отпима» бошланади. Оёқларин-гизнинг остига бир эмас, бир неча марта қараб олиб, сўнг қадам ташлашга мажбур бўласиз. Упан йили ҳам худди шундай аҳволини бошдан кечиргандик.

Ушбу фельетонни ёзиб бўл-гач, тахририятга олиб келдик. Шунда ҳолимларимиздан бири қизик гап айтиб қолди.

— Жуда яхши мавзунини қў-рибсанлар, оғайнилар! Биласиз-ларми, кеча ўқиниш қўлдан ўқибилган қўзғам мактабдан бир гап топиб келди. «Дала», — дейи у йилгаўшай бўлиб, — сийи-мизданай Райрат деган бола йў-лимга «пақидок» ташлаб қўйди. Қўрққандан йилқилиб туши-шима ози қолди. Агар математика дафтарининг кўчириниша бер-масанг, уйинингнинг полдизига ҳам «пақидок» ташлаб кетаман, шундай гумбурдайлик, кечаси билан уқлолмай чиқсан деб қўр-қипди.

Қимматли газетхон, ўзини э-итиб айтинг: шу гаплардан кейин ку-лайликми, йилқиликми? Нима қилайлик?

Шухратжон АЛИМАТОВ,
Уста ҲАҚЎҒИ.

Дўрмон ҳангомалари

РАҲБАРНИНГ ҚАРИЧИ

Турғуллик йиллари жумҳурият радиосига янги раҳбар тайинлан-ди. У биринчилик муҳаррирлар иши билан танишаркан, ҳар гап ақл ургатаман деб қовун тушпирариди. Адабиётчилар тайерла-ган эшиттиришдаги «Рубойи домла» ҳақида фикр билдириб, қўли бўлибди. Ахирини навбат санъаткорларга келибди.

Раҳбар композитор Дони Зокоров дирижерида мусиқа ижро этган оркестрини тинглади. Сўнг муҳокамалда дирижерга жиддий танбас бера бошлади:

— Ахир бу қандай одобсизлик, уртоқ дирижер? Бизга тескари утирилиб турдингизку! Буниси ҳам майли, чогултиришнинг афримлари астойдил чалса, баъзилари шунчаки, йўлга тилиш-тиг-тир қилиб туришди. Нима, булар ярим маънада ишлайми?

Бу гаплардан ҳанузмиг бўлиб қолган дирижер хит бўлиб, эъти-роз билдирди:

— Ахир... ахир уларнинг партияси ҳар хилда!
— Йўқ! — дея раҳбар қўлини маналдор ҳавогадди. — Бизда битта партия бор!

«ТАРЖИМА» ШЕЪР

Самарқандлик иқтидорли шоир Жамол Сирожиддин радионинг «Ватандошлар» редакциясида ишлаб юрганлида (мустақилликдан ан-ча илгари) қаттисроқ мавзуда ёзган бир шеърини ўтказолиб анча хуно бўлади. Ахирини ўйлаб-ўйлаб йўлини топади: шеърини шарқ шоирларининг бирининг асари, пушту тилидан таржима, дея яна навбатдаги эшиттиришга тикилади.

Эҳтиёткор боп муҳаррир муҳокамалда бошини қашлаб, ўйлаиб қолиди.

— Хуш, Жамолжой, бу шеърини қаердан, қайси манбадан олдин-гиз? Қачон чоп этилган экан?

Шоир тўшмай, ўйлаб қўйган гапни айтди...

— Уша шеър чоп этилган журнални қўрсата оласизми? — муҳар-рир шоирга сийновчан тикилди.

— Қурсатганим мумкин.

— Боринг, олиб келинг.

Шоир ичидан эил келиб, уридан отир қўзалиди. «Мабодо осто-нига етганимда тухтамаси тавоммасалом» деб ўйлайди.

Дарҳақиқат, муҳаррир уш эил эилш тухтамани ушлай деганг-да ниги қайтарди. «Таржима» шеър шу тарзда эфирга тарқалади.

Бу ҳангомани эшитган дустлари Сирожиддиннинг суралиши:

— Мабодо ушанда бошқар қорқа қайтармаганда нима бўларди?

— Нима бўларди, ушанда турти Самарқандда кетюрардим, — деб жаваб беради шоир.

Дарвоқе, шоирни тўшмаур барибир Самарқандда кетюрарди. У тошполтин тўшмас хазинаки — Хумийнинг худдан топишган газет-ларини оммалаштиришга астойдил қаршишди.

Шодмон ОТАБЕК.

ЭЪЛОН!

Фаргона шахридаги иккита
• 2 хонали квартира Тошкент
• шахридаги квартирга алаш
• тирилади еки соҳилиди.
• Мувожаз учун телефон:
• 36-55-64, 9.00 дан 18.00 гача.
• Шухрат.

ЖАМИЛ-НАМАЗ

Ширин-шарқ фарзанди-
римини оғайнилик, бир-бир-
дан ширин невараларининг
бўлжонли.

Азиз ва муҳтарам
ШАҲЗОДАХОН
ХУДОЙБЕРДИБЕ!
Сизнинг мувожаз афем — та-
вотуд топган қўнигиз билан
чин дилдан қўшамиз ва жур-
налистик соҳасинида сермаҳсул
ишқилинганга рағбат тилайми.

Ойламиз бахтига доимо соғ-
саломат бўлинг!

Хурмат-эҳтиром билан
профессор Эркин
ХУДОЙБЕРДИЕВ.

Азиз ва муҳтарам
донишманд
ДИЛФУЗАХОН!

Йиллар сийласи — узининг
ЙИГИТГА ТУРТИНЧИ БАҲО
Рини қўлут умиринга тухта этиб
бўтуни шовиша қўнларда ойнами
аъзаари томондан ташлауд топиш
ўлут айемиг билан қўнни қў-
лайми? Қўнлар — бахтидор
фарзандларини — Шероқдон,
Шаҳзодаҳон ва мити чаклоқ Шаҳ-
зодаҳон ҳамда би, Акбаровлар он-
ласи ёлларни бахтига ҳамшира омон
бул, оинда бахти на тахти бун
Поштак вилоятининг Урта Чирик
тумани «Қорасу» қўрғонинда Ху-
лоқулловлар хонадонини ҳаёт қў-
ночларини аришми!

Додан — Паркент тумани ИИБ
ДП бўлими бошқаруви, илмий-маи-
ри Аюлрар АҚБАРОВ.

Ойинг — Тошкент, донишманд-
ринг — Ушай, Туркани ва Саида-
хон.

Adolat
عدالت
justice

Муассис: Ўзбекистон
«Адолат»
СДП Сийсий
Кенгаши ва «Адолат»
газетаси ижодий жамоаси.

Бош муҳаррир:
Тўхтамурод ТОШЕВ

Мулоқот учун телефонлар:
33-41-89, 36-54-37, 36-55-96.

Тахрир хайъати: Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували
ҒУЛОММАХМУДОВ, Улуғбек ДОНИБЕРОВ, Анавар ЖУРАБОВЕВ,
Нажмиддин КОМИЛОВ, Акмал ҚОСИМОВ, Мухаммад
КИРҒИЗБОВЕВ, Тўхтамурод ЖУРАЕВ, Каримжон РИХСИЕВ (Бош
муҳаррир ўринбосари), Абдурафик АХАДОВ, Чоржау АБДИРОВ,
Алихон ЮСУПОВ, Баҳодир УМИРЗОКОВ, Жўра йўлдошев,
Мукаррамхон АЗИМОВА, Турғунбой МАДИЕРОВ, Рустам
АХМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Шухратжон
АЛИМАТОВ (масъул котиб), Мухаммад ЮСУФ.

Навбатчи муҳаррир — Баҳодир ШАИМОВ. Навбатчи — Саъиддин САЙДИСЛОМОВ.

Рўйхатдан ўтиш
тартиби № 140.
Буюртма Г — 0738.
Газета офсет усулида,
А-2 форматда
4140 нусхада
чоп этилади.
Баҳоси эркин
нардда.

Газеталда чоп этилган факт ва
рақамлар учун муаллифлар масъу-
лдор. Тахририят келтири хатлар-
га жаваб қ